

MUŠKARAC U ČETRDESETIM

Muškarci u četrdesetim
Naučili su da meko zatvaraju
Vrata na sobama u koje se
Više nikad neće vratiti.

Odmaramajući se na odmorištu stepeništa,
Osećaju
Kako se kreće pod njima kao paluba broda,
Iako se lako giba.

I u dubini ogledala
Ponovo otkrivaju
Lice dečaka dok vežba vezivanje
Očeve kravate u potaji.

I lice tog oca
Još toplo u tajni pene za brijanje.
Sada su i sami više očevi nego sinovi.
Nešto ih ispunjava, nešto

Što je kao zvuk cvrčaka
U sumraku ogromno,
Ispunjava šumu u podnožju brda
I iza kuće što su pod hipotekom.

DOGAĐAJ U VRTU RUŽA

za Marka Strenda

Baštovan dotrča.
Starac bez daha.
Strah ga okrilatio.
GOSPODINE SRETOH SMRT
MALOČAS U RUŽIČNJAKU.
TAMO JE STAJALA S KOSOM.
ZNAM JE SA SLIKA.
NA SEBI JE IMALA CRNI KAPUT
CRNE RUKAVICE, VELIK CRN ŠEŠIR.
MISLIO SAM DA ĆE DA GOVORI
VIDEŠI JOJ OTVORENA USTA.
VELIKA USTA SA CRNIM ZUBIMA.
ČIM SE NAKLONILA, POTRČAH,
TRČAO SAM DOK TE NISAM NAŠAO.
GOSPODINE, NAPUŠTAM SLUŽBU.
HOĆU DA VIDIM SVOJE SINOVE
JOŠ JEDNOM DOK NE UMREM.
HOĆU DA VIDIM KALIFORNIJU.
Pozdravismo se; on ode.

I tamo stajaše smrt u vrtu,
obučena kao španski kelner.
Ličila je na nekoga
ko je, pošto na sve sastanke
voli da stigne ranije,
naučio da za sebe misli da je strpljiv.
Gledao sam je kako otkida jedan cvet
i prinosi ga nosu —
znalac ruža —
jedan cvet za drugim.
Prekrili su tlo oko nje.
GOSPODINE, MORA DA STE VI TAJ STRANAC
KOJI JE ISPREPAĐAO MOG BAŠTOVANA.
OVO JE MOJ POSED, GOSPODINE.
TU SU DOBRODOŠLI SAMO PRIJATELJI.
SMRT SE ISČERILA, OČI JOJ ZASVETLUČAŠE
BLEDIM SJAJEM KO LAMPE
KAKVE NOSE RADNICI KATKAD
DA SEBI POSVETLE U SUMRAKU.
SA VELIKOM PAŽNJOM ZASUKALA JE
RUKAV SA DESNE RUKE
I PRUŽILA JE ZA POZDRAV.
MALENI KAVEZ OD KOSTI.
Gospodine, znao sam ti oca,
i na kraju postasmo prijatelji.
Što se tiče tvoga baštovana,
nisam ga preplašio.
starac me pogrešno shvatio.
Samo sam hteo da ga pitam
da me odvede kod gazde.
Smatram da si ti taj?

PRISUSTVA

Svi, baš svi su danas otišli.
Otišli su bez reči, i mislim
Da danas nisam čuo ni jedno jedino zbogom.

I sve što videh beše nečija ruka, mislim,
Podignuta tamo kao ruka nekog slikara,
Ali predaleko da sigurno znam šta to bi i šta znači.

Ne, ali ja sam video kako se sve promenilo
Kasnije, baš kao svetlost, i noću
Sam video da se sve menja od sna do sna.

I oni koji su mi možda dolazili noću,
Oni koji se jesu vraćali ali bez reči,
Svi oni kojih se sećam da mi prodoše kroz ruke kao oblaci —

Oblaci sa juga, poznati oblaci —
Ali nisam mogao s njima, odlazili su,
Sve odlazi noću, odlazi i odlazi.

dogadjaj u vrtu ruža donald džastis

NABRAJANJE LUDAKA

Tom su bili obukli sako,
Ovoga su poslali kući,
Onom su dali hleba i mesa
Nije jeo ništa,
A ovaj je vikao NE NE NE NE
Čitav dan.

Onaj je gledao kroz prozor
Kao da je to bio zid,
Ovaj je video stvari koje nisu bile tu,
A ovaj stvari koje jesu bile,
A ovaj je vikao NE Ne Ne Ne
Čitav dan.

Onaj je mislio da je ptica,
A ovaj da je pas,
A ovaj je mislio da je čovek,
A vikao je vikao Ne Ne Ne Ne
Čitav bogovetni dan.

ZID (sonet)

Te zidove što ih okružuju nikad nisu videli;
A anđele često. Anđeli su bili nešto tako obično
Kao ptice ili leptirovi, samo su izgledali ljudskije.
Dogod su krila lepršala, nisu osećali strahopoštovanje.
Zveri su takode bile pitome. Nisu nalazili ni jednu manu
u čitavom Eđenu: to je bilo prvi znak.
Drugo je bilo san koji je probudio tu ženu.
Sanjala je lava koji oštiri kandže.
Jer mu se voće više uopšte ne sviđa.
Upozoreni su šta će tek da se desi.
Rečeno im je o nečemu što se zove svet.
Kazano im je i kazano za taj zid.
Sad su ga videli; kapija je stajala otvorena.
Dok su išli napred, ogromna krila prestadoše da lepršaju.

za Džona Berimena

IZGUBLJENI PAS KRAJ LETNJIKOVCA

Tog jutra, u zoru
Kraj letnjikovca,
Videh izgubljenog,
Zalutalog mrtvog psa.
Ležao je mrtvi drug
Sav beo i mrtav
Sav mrk s belim
Belegom na glavi.
Oči su mu sjale
Širom otvorene,
Svetle, otvorene
A u njima crvi,
I jezik izložen
svim leptirima,
svim leptirima
I letećim mravima.

I zbog tog jezika
Bio je ko neko
Ko je dugo trčao
I stao zadihan.
I zbog tog sunca
Naišo je vonj,
I bio je jak.
To dođe i prođe
Ko da je negde tu
Okrugla kruška,
zrela i okrugla,
Opala na zemlju,
I od te vreline,
Postala je tamna.
Taj vonj se povratio,
I sad beše sladakst.

PRIZNANJE

Ti nemaš imena, ni saučesnika,
Ništa o čemu se šapuće.
Preletao si mnogim jastucima,
Ali nisi ostavljao tragove.

Odeven u tišinu kojoj si se zakleo,
Prolazio si a da te niko ne pozna.
Nema te ni u jednim vratima niti ogledalu,
Ja sam jedini što zna.

Nestao si u tragovima dima,
U tannim ustima tunela.
Jednom na ulicama bezbedan si bio,
Jedan si bio među mnogima.

AMERIČKE SLIČICE

(vozom kroz Kanzas)

Ti telefonski stubovi
Pružaju ruke
Već dugo
Pticama
Koje neće
Tu da stanu
Već prolaze
Uz čudno
Kreštanje
Ka zapadu
Prema
Tom tamnom drveću
Uokolo
Jedne bare
To je Kanzas
Planine započinju tu
Odmah iza
Sklopljenih očiju
Farmerovih sinova
Usnulih
U radnim odelima

DONALD DŽASTIS je rođen 1925. u Majamiju, na Floridi i tu je i odrastao. Pohađao je Univerzitet u Majamiju, Severnoj Karolini, Stanfordu i Ajovi. Predavao je takođe na mnogim univerzitetima.

Pored brojnih knjiga poezije ima i nekoliko knjiga izabranih pesama a američkom čitateljstvu je predstavio Savremenu francusku poeziju.

Za svoje knjige dobitnik je književnih nagrada među kojima nagradu Rokfelerove fondacije, Gugenhajmove fondacije, Fordove fondacije i nagradu Narodnog umetničkog saveća.

S engleskog: Miloš Komadina